İstanbul Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü CE209 Olasılık Teorisi ve İstatistik - Güz 2008

Yıliçi Sınavı 21.Kasım.2008

LÜTFEN OKUYUN: Bu sınavın süresi 92 dakikadır. Lütfen soruları TÜRKÇE kısa ve anlaşılır olarak cevaplayınız. Anlaşılmayan, muğlak ifadeler kullanmak, kötü yazı yazmak notunuza negatif olarak etki edecektir. Sınavda 1 adet hesap makinası, notlarınızı yazdığınız 1 adet A4 kağıdı ve kitaptan Appendix A Table II'nin üzerinde başka yazı olmayan fotokopisini kullanabilirsiniz. Bunun dışında her türlü defter, kitap, notlar, sözlük, elektronik sözlük, bilgisayar, PDA, cep telefonu türünden elektronik cihazlar kullanmak yasaktır. Materyalin paylaşılması yasaktır. Soruları çözmeye başlamadan lütfen okuyun. Soru kağıtlarını çıkarken alabilirsiniz. Bu sınavda toplam 105 puanlık soru vardır. Sınavda süresince sorulara cevap verilmeyecektir. Kopya çeken veya veren kişiler sınavdan "0" alacak ve dekanlığa rapor edileceklerdir! Bu sınavın notunuza olan katkısı %20'dir. Cevap kağıdının başına "Yazıyı okudum" yazarsanız eksta 1 puan alırsınız.

Soru 1: Bir futbol maçında penaltı atışı için 11 oyuncudan biri seçilecektir.

- (a) **(10 Puan)** Bu 11 oyunucudan 4'ünün penaltıyı gole çevirme ihtimali %80'dir. 5'inin penaltıyı gole çevirme ihtimali %65'tir ve kalan 2'sinin penaltıyı gole çevirme ihtimali %15'tir. Bu oyunculardan herhangi biri rasgele seçildiği varsayılırsa bu penatının gol olma ihtimali nedir?
- (b) **(15 Puan)** Bu 11 oyuncudan ilkinin penaltıyı gole çevirme ihtimali **p**, ikincisinin penaltıyı gole çevirme ihtimali **2p**, üçüncüsünün **3p** ve bu şekilde giderek 11.cisinin penaltıyı gole çevirme ihtimali **11p** olsun. Bu oyunculardan rasgele biri seçildiğinde atılan penaltının gol olma ihtimali nedir?

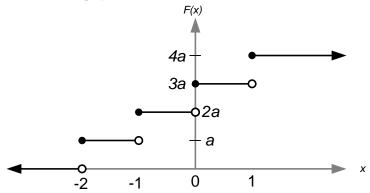
Soru 2: Trafik akışı genellikle Poisson dağılımıyla modellenmektedir. Bir kavşaktan geçen araçların sayısı ortalama dakikada 6 araçtır.

- (a) (10 Puan) Bu kayşaktan 30 saniye içinde 3 ya da daha fazla araç geçme olasılığı nedir?
- (b) (10 Puan) Bu kavşaktan 45 saniye içinde hiç araç geçmeme olasılığı nedir?
- (c) **(15 Puan)** Bu kavşaktan 30 saniye içinde geçen araç sayısının hangi sayıya eşit veya o sayıdan küçük olma ihtimali en az %40'tır?

Soru 3: Bir yarıiletken lazerin ömrü normal dağılımla modellenmektedir ve ortalaması 7000 saat ve standart sapması 600 saattir.

- (a) (10 Puan) Bir lazerin 5800 saat dolmadan bozulma ihtimali nedir?
- (b) (10 Puan) Lazerlerin %95'i en az kaç saat sağlam kalırlar?
- (c) **(10 Puan)** Aynı zamanda çalışmaya başlayan üç tane birbirinden bağımsız lazerin üçünün de 5800 saat sonra hala çalışıyor olma ihtimali nedir?

Soru 4: Bir ayrık rasgele değişken X'in birikimli dağılım fonksiyonu F(x) aşağıdaki grafikte verilmiştir. Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- (a) (5 Puan) "a"nın değerini bulunuz.
- (b) **(10 Puan)** Bu rasgele değişkenin olasılık kütle fonksiyonunu bulunuz ve grafik olarak gösteriniz. (a şıkkını çözemediyseniz bu soruyu "a" cinsinden çözünüz)